

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XIII. De secundo humilitatis gradu: Declaratur in quo consistat iste gradus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

ad nobis animum addendum & conformatum, & causa est maioris hilaritatis & solatii, si Deum adspiciamus. Si quis se intuetur, nihil videt nisi quod deplorandum est; sive Deum respiciat, in eo confidit, nec timeret eo deserit, quantas cunque etiam in se animaduertat imperfessiones & miseras. Diuina enim bonitas & misericordia, in quam oculos & cor fixit, infinitis partibus omnia haec excellit & superat. Hacque consideratione, quæ altas ipsis in visceribus radices egit, sibi tanquam fractæ arundini niti cessat & Deo semper nititur & fudit, secundum illam Prophetæ Danielis sententiam. *Negro enim in iustificationibus nostris prosterimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis.*

CAPUT XIII.

De secundo humilitatis gradu: Declinatur in quo consistat iste gradus.

SECONDUM humilitatis gradum dicit S. Bonaventura esse, desiderare aliquem parui fieri. *Ama nesciri, & prouidilo reputari.* Desiderare à nemine sciri, & estimari, & ab omnibus pro nihilo haberi. Si in primo humilitatis gradu bene fundati essemus, tum ad secundum propius accessissimus. Si nos ipsis parui faceremus, non nos pigri ab aliis parui fieri, & potius ideo lætaremur. Idne manifestius videre luet? (dicit S. Bonaventura) Omnes natura in id propendimus, si videamus alios eiusdem nobiscum esse opinionis, & idem nobiscum sentire. Quod si ita se res haberet, cur non gaudemus alios nos vilipendere? Scis quare? quia nos ipsi nos non vilipendimus, nec hæc opinio nostra est. S. Gregorius in verba illa Job: *Peccavi, & vere deliqui, & ut eram dignus, non recepti, dicit, plurimos esse qui ore quidem profiterentur se tales vel tales esse, & tamen ipsi id non credunt, dum enim alii idem dicunt, vel etiam minus, ferre nequeunt.*

Huiusmodi, dum de se mala dicunt, vera *Superbia* non dicunt, sic enim in animo suo non *verbis tantum* sentiunt, vt sentiebat Job, dum diceret: *sicut se humiliat.* Peccavi & vere deliqui & Deum offendidi, & non me secundum merita puniuit. Job hoc vere & ex animo dicebat, illi vero solum ore & extetius se humilians, iatus tamen humilitatem nullam habent, humiles quidem apparere, sed non esse volunt; si enim id vere vellent, non tam ægre ferrent se ab aliis reprehendi, & de aliquo errore notari, nec se tam excusarent & defenserent, nec se turbarent, vt turbantur.

Referrat Cassianus ad Abbatem Serapionem accessisse quendam monachum, qui habitu, gestu & verbis magnam præ se humilitatem & sui contemptum ferebat, & nunquam de se malum dicere cesabat, quod magnus erat peccator & peruersus, indignus communis aere frui, nec à terra ferri: non volebat nisi humilidere, multo minus permettere, vt lauantur ipsis pedes. Abbas Serapion post mensam secundum consuetudinem suam

*Cassian. colo-
lat. 18. c. 11.
Monachus se
coram aliis
contemnit, &
vnam moni-
tionem ab
Abbate non
potest ferre.*

cœpit de rebus spiritualibus agere, in quibus & monachus partem habebat, nam bonum ei consilium dedit, & magna cum charitate & mansuetudine suavit, quandoquidem iuvenis & fortis erat, in cella federeret, & manibus ad parandum viatum operaretur secundum monachorum regulam, & ne otiosus per aliorum cellas vagaretur. Tam grauerit hanc admonitionem & consilium tulit monachus, vt dissimulare nequiret, sed exterioris & in facie indignationem ostenderet. Quare ei dixit Abbas Serapion: *Quid hoc est fili, quod haec tenus tanta de te ipso mala dixisti, & tot ignominias & decoras, & nunc unica admonitione, quæ tam est sincera, nec aliquam contumeliam & iniuriam in se habet, sed potius magnam charitatem & amorem, tam indignatis & commoueris, vt tegere & dissimulare nequieris?* Sperabatne forsitan tanta de te ipso mala dicendo à nobis te auditum illam Sapientis sententiam: *Injustus prior est accusator sui?* Proph. 18. 27.

Vole-

Gregorius. volebasne, vt te laudaremus, & pro iusto
haberemus? vbi & S. Gregorius ait, id
Humiliant se esse quod nostra hypocriti & ficta humili-
tate ambimus, & id quod humilitas vi-
detur, magna est superbia. Sæpius enim
nos humiliamus, vt ab hominibus lau-
demur, & boni & humiles habeamur. Si
sic res non se habet; quæro à te, cur dicas,
quod alios non vis credere? si ex animo
& vere dicis, optandum tibi vt & alii cre-
dant & te talem æstiment, si id non op-
tas, aperte demonstras, quod hoc ipso
nolis humiliari, sed magni fieri & æsti-
mari. Hoc est quod Sapiens inquit: *Est
qui nequierit se humiliari. Et interiora eius
plena sunt dolo & superbia.* Quæ enim
maior fraus potest excogitari, quam per
humilitatem velle ab hominibus hono-
rari & æstimari? & quæ maior superbia,
quam humilem velle haberri? Apperere
de humilitate laudem humilitatis, non est
virtus, sed subuersio, dicit S. Bernardus.
Quid peruersus quidus indignus, vt inde-
velis videri melior, unde videris deterior?
Ex malo, quod de te dicis, vis bonus vi-
deri, & talis haberi, quid indignus & ra-
tioni magis absolum? S. Ambrosius
idem arguens ait: *Multi habent humili-
tatu speciem, sed virtutem non habent:
multi eam foris prætentunt, & intus impug-
nant.*

Bern. serm.
16. super
Canticum.

Ambro. l. 7.
epist. 44.

Superbus
vult magni
fieri.

Greg. l. 26.
moral. c. 1.
Idem Bonau.
de Informa-
tione nouit.
c. 8.

Contemnit
se superbus
vel errores
petri suos ut
laudetur.

volebasne, vt te laudaremus, & pro iusto
haberemus? vbi & S. Gregorius ait, id
Humiliant se esse quod nostra hypocriti & ficta humili-
tate ambimus, & id quod humilitas vi-
detur, magna est superbia. Sæpius enim
nos humiliamus, vt ab hominibus lau-
demur, & boni & humiles habeamur. Si
sic res non se habet; quæro à te, cur dicas,
quod alios non vis credere? si ex animo
& vere dicis, optandum tibi vt & alii cre-
dant & te talem æstiment, si id non op-
tas, aperte demonstras, quod hoc ipso
nolis humiliari, sed magni fieri & æsti-
mari. Hoc est quod Sapiens inquit: *Est
qui nequierit se humiliari. Et interiora eius
plena sunt dolo & superbia.* Quæ enim
maior fraus potest excogitari, quam per
humilitatem velle ab hominibus hono-
rari & æstimari? & quæ maior superbia,
quam humilem velle haberri? Apperere
de humilitate laudem humilitatis, non est
virtus, sed subuersio, dicit S. Bernardus.
Quid peruersus quidus indignus, vt inde-
velis videri melior, unde videris deterior?
Ex malo, quod de te dicis, vis bonus vi-
deri, & talis haberi, quid indignus & ra-
tioni magis absolum? S. Ambrosius
idem arguens ait: *Multi habent humili-
tatu speciem, sed virtutem non habent:
multi eam foris prætentunt, & intus impug-
nant.*

Tanta nostra est superbia & propensio
vt magni fiamus & æstimemur, vt mille
vias excogitemus, & mille modos ad eo
perueniendum inuentemus: aliquando
directas, aliquando indirectas, semper
ramen id expentes, vt exstimationi
nostra consulatur. Dicit S. Gregorius
superbis proprium esse, dum sibi persuad-
ent aliquid se bene dixisse vel fecisse,
eos qui audierunt vel viderunt, rogare,
& defectus iis exponant, vt eos sic lau-
dent. Videntur se externis humiliare,
dum petunt defectus suos exponi, sed
non hoc humilitati sed superbiae adscri-
bendum, hoc enim pacto laudem extor-
quere conantur. Alias quis factum suum
vituperat, & dicit sibi in eo non factum

satis, vt sic eliciat, quod alter pectore
conditum gerit, & vellet se ab eo excu-
sari, & sibi dicere: Non male sane sed
optime dictum vel factum fuit, non est
quod tibi hic non satisfactum credas:
hoc est, quod alter volebat.

Hanc humilitatem pater quidam gra-
uis & spiritualis nominabat humilia-
tem incuruam. Hoc enim hamo ab alio
elicere vis, vt te commendet. Concio-
natus quis putat sibi concione sua fa-
ctum satis, & ab altero querit, in quo er-
rauerit vel defeciterit: ad quid huiusmodi
fictiones & hypocrises? nullos errores
vel defectus fuisse credis, nihil aliud pe-
tit, quam vt concionem laudent, & ci-
dem tecum sint opinionis, quod loben-
ter audis, & si quis alter sincere aliquem
errorem indicat, non artiter tibi homi-
nis iudicium, sed tua potius defendis, &
sæpius evenit, vt illum iudices, qui erro-
rem indicavit, & non tanti ingenii & iu-
dicii esse affimes, vt hic recte iudicaret
posset, eo quod errorem dixerit, quod tu
certum duxisti. Totum hoc superbia
& arrogantia est existimatio, quam inde
ficta humilitate elicere cupis. Alias den-
tro errorem tegere non possumus, illum
sincere confitemur, vt si errore honoris
excidiimus; humili confessione recuperem-
mus. Alias (dicit S. Bernardus) errores
nostros exaggeramus, & plus & quo am-
plificamus, vt alii hoc videntes credant
fieri non posse, vt tanti sint, & nullum id
errorem esse sibi persuadent, & totum
humilitati adscribunt, & sic exaggeran-
do & plus iusto amplificando volumus
tegere id, quod est. Sicque infinitis in-
dustriis & technis velo humilitatis co-
namur superbiam nostram tegere &
mulare.

Et hic obiter videbis (dicit S. Bernar-
dus) quam preciosa & excellens res pa-
sit humilitas, & quam vilis & abiecta su-
perbia. Gloriosa res humilitas, qua res
quoque superbiam palliare se appetit, ne up-
lescat. Aduerto quam alta & glorio-
sa humi-

CAPUT XIV.

De quibusdam gradibus, quibus ad perfectionem secundi huius humilitatis gradus nobis ascendendum.

VANDO QVIDEM secundus hic *Anselm. lib. de similitud.* humilitatis gradus omnium eorum, quae in hoc eius virtutis sunt exercitio, difficillimus est ut in actum deducatur; eum, ut Sancti quidam diuidunt, in quatuor gradus vel partes diuidemus, *Gradus hu-* magni haberi, cur non erubescis idem velle: malum enim in eo, quod tuid vellis, non quod alii sciant te id velle, situm *militatis* *quatuor.* est. Et si erubescis homines id scire, quare non erubescis Deum id scire, qui id videt & intelligit: *Imperfectum medium* *l.* *viderunt oculi.*

Hoc totum nobis accedit, quod pri-
mo humilitatis gradu non bene fundati-
sum, & tam procul à secundo sumus.
Necesse rem hanc à suis principiis exor-
dii: ante omnia opus miseria & nihi-
lum nostram agnoscamus, & ex profun-
da nostri cognitione extraendus abie-
ctus nostri sensus & contemptus & vili-
pendentia, qui est primus humilitatis
gradus: & ab hoc ad secundum ascen-
dendum. Sic ut non sufficiat, quod te
contemnas, quod te parui facias, quod
malum de te ipso dicas, quamvis id vere
& ex animo fiat; sed eo usque peruenien-
dum, ut lateris alios idem de te sentire,
quod tu de te dicis & sentis, & te vilipen-
dere & contemnere. Dicit S. Ioannes
Climachus humilem non esse, qui se ab-
iicit & de se malum dicit. Quis enim est,
qui se non toleret? Sed ille humili est,
qui in pace lateratur se contemni & male
ab alio haberi. Bonum est quempiam
tempore de se malum dicere, quod sit su-
perbus, piger, impatiens, negligens: præ-
staret tamen hoc referuare, donec alius
dicaret. Si petis idem alios sentire, &
in ea tecum esse opinione, & lateris ista
audire, dum sese occasio offert; hæc
tandem vera est humilitas.

Rodriguez exercit. pars 2.

Huius primum se prototypum dedit Christus *Christus ha-* Seruatus noster, qui fugit, cum *nones fugit.* intelligerent, quod cum vellent Regem *Ioan. 6. 15.* eligere, post celebre illud miraculum, quo quinque panibus & duobus pisci-
bus quinque hominum millia satiaue-
rat: non quod periculum aliquod illi ti-
mendum esset in quacunque etiam altissima dignitate, sed ut nobis exemplum
daret. Similiter dum sanctissimi corpo-
ris sui gloriam in mirabili sua transfigu- *Matt. 9. 30.* *Marc. 7. 36.*
ratione tribus discipulis manifestauerat,
iubebat ne cui dicerent, nisi post mortem
& gloriosam resurrectionem suam: dum-
que ecclisiam visum daret, & alia miracula
faceret iubebat ut illa celarent, vt nobis
exempla daret, honores estimationemque
hominum fugiendi, ob manifestum
periculum in eo situm, ne superbiamus
& perdamur.

n

In